

TAŞIMA İŞLERİ ORGANİZATÖRLÜĞÜ YÖNETMELİĞİ

SIK SORULAN SORULAR

1. Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesi hangi firmalar için zorunludur?

Karayolu, demiryolu, denizyolu veya havayolu taşımacılığında ve/veya kombine taşımacılık alanında faaliyet gösteren, gerçek veya tüzel kişilerin imkan, kabiliyet ve kapasitelerini kullanarak kendi nam ve hesabına yük taşıması yaptırarak taşıma faturası/sözleşmesi düzenleyen, taşıma ile ilişkili depolama, paketleme, etiketleme, ambalajlama, sipariş yönetimi, gümrük, sigorta, dağıtım vb. lojistik işlemleri gerçekleştiren firmaların Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesi alması zorunludur.

2. Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesi almanın şartları nelerdir?

- Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,
- Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmaları, gerçek kişilerde sahip ve/veya varsa temsil ve ilzama yetkili kişi/kişilerin, anonim şirket statüsündeki tüzel kişiliklerde, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür ile temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin, diğer şirket statüsündeki tüzel kişilerde, tüm ortakların ve bu tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin mesleki saygınlığa sahip olmaları,
- En az, 300.000 TL sermaye veya işletme sermayesine sahip olunması,
- Merkez ve/veya şube, işyeri adresine sahip olunması,
- Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesi ücretinin ödenmiş olması.

3. Yetki belgesi olmayan bir firma TİO yetki belgesine sahip bir firma üzerinden taşıma yapabilir mi? (IATA / non-IATA acentelerde olduğu gibi)

Geleneksel anlamda taşıma işleri organizatörü (freight forwarder) tanımı yapmak gerekirse; organizatör (forwarder) yük ilgilileri ve taşıyıcı arasında uzman aracı konumunda olan, malların bir yerden başka bir yere taşınmasını, kural olarak bizzat taşımayı üstlenmeden, organize eden kişidir. Yetki belgesi olmayan bununla birlikte forwarderin geleneksel ve modern şartlarını karşılayan bir firma yetki belgeli diğer firmaya yük ilgisinin malını taşıtırken bir forwarder sözleşmesi veya buna benzer bir sözleşme imzalamak durumunda kalacaktır. Bu husus, hukuki ve fiili olarak, malı taşıtan ve karşılığında sözleşme akdeden aktör olarak taşımacılık pazarında bu kişinin/firmanın forwarder olduğuna karene teşkil etmektedir. Bu doğrultuda, ilgilinin TİO Yetki Belgesi sahibi olması esastır.

4. Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesinin sadece havayolu taşıması yapan firmalar tarafından alınması zorunlu mudur?

Hayır, SHT-17.6 Talimatı çerçevesinde yetkilendirilen hava kargo acenteleri eğer sadece havayolu kargo taşımacılığı yapıyorsa bu Yönetmelik hükümlerine tabi değildir.

5. Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesinin sadece denizyolu taşımacılığında organizatörlük yapan firmalar tarafından alınması zorunlu mudur?

Evet, bu Yönetmelik ile düzenlenen taşıma işleri organizatörlüğü faaliyetlerini gerçekleştiren firmalar sadece denizyolu taşımacılığında faaliyet gösterse dahi bu Yönetmelikle belirlenen şartları ve yükümlülükleri yerine getirerek Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesini almak zorundadır.

Ancak taşıma işleri organizatörlüğü yapmadan sadece gemi acentesi olarak faaliyet gösteren firmalar Gemi Acenteleri Yönetmeliği kapsamında yetkilendirilmektedir ve bu Yönetmelik hükümlerine tabi değildir.

6. Gemi acenteleri veya hava kargo acenteleri eğer TİO işi de yapacaksa yetki belgesini almak zorundalar. Acaba idare bunu nasıl kontrol edebilecek?

Bakanlık denetim için yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar aracılığıyla firma denetimlerini yapacaktır. Denetimlerde ağırlıklı olarak Merkez Teşkilat kadrosu ile 13 ilde teşkilatlanmış Bölge Müdürlükleri personeli görev alacaktır. Bakanlığa yapılacak ihbarlar da değerlendirilecektir. Ülkemizde denizyolu ve havayolu taşımacılığıyla iştigal eden bazı yük acentelerinin TİO kapsamına giren faaliyetlerde de bulunduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda, acentelerin düzenlediği taşıma/lojistik hizmet vb. sözleşmeler üzerinden ve somut olaya bakılarak, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda çizilen sınırlar da dikkate alınarak, değerlendirme yapılacak ve ilgilinin durumu tespit edilecektir.

7. Mevcut R1/R2, DD Yetki Belgelerinin durumu ne olacak?

Taşıma İşleri Organizatörlüğü Yönetmeliği 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

8 Ocak 2018 tarihli Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında düzenlenen R1 ve R2 Yetki Belgeleri, belge üzerinde belirtilen geçerlilik süresi boyunca geçerliliğini korur; geçerlilik süresi dolana kadar R1 ve R2 Yetki Belgesi sahiplerinin hakları, görev, sorumluluk ve faaliyet alanı Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Bu belgeye sahip olanlar, mevcut belgelerin geçerlilik süresi boyunca Taşıma İşleri Organizatörleri Yetki Belgesi almak zorunda değildir.

R1 ve R2 Yetki Belgeleri'nin geçerlilik sürelerinin dolmasından sonra ilgili yetki belgeleri yenileme esnasında Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesi olarak değiştirilir. Yetki belgesi 5 yıllık süre için yenilenir ve yenileme ücreti, o yıla ait yetki belgesi ücretinin %5'idir.

19 Ağustos 2016 tarihli Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği kapsamında düzenlenen DD Yetki Belgeleri, belge üzerinde belirtilen geçerlilik süresi boyunca geçerliliğini korur; geçerlilik süresi dolana kadar DD Yetki Belgesi sahiplerinin hakları, görev, sorumluluk ve faaliyet alanı Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Bu belgeye sahip olanlar, mevcut belgelerin geçerlilik süresi boyunca Taşıma İşleri Organizatörleri Yetki Belgesi almak zorunda değildir.

DD Yetki Belgesi'nin geçerlilik süresinin dolmasından sonra ilgili yetki belgesi yenileme esnasında Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesi olarak değiştirilir. Yetki belgesi 5 yıllık süre için yenilenir ve yenileme ücreti, o yıla ait yetki belgesi ücretinin %5'idir.

8. R ve/veya DD yetki belgelerinin geçerlilik süresi 2019 yılından önce dolan firmalar belge yenilemelerini nasıl/ne zaman yapacaklar?

R ve/veya DD yetki belgelerinin geçerlilik süresinin 01.01.2019 tarihinden önce dolması durumunda ilgililer belge yenilemelerini yine tabi oldukları Yönetmelik (Karayolu Taşıma Yönetmeliği-R1/R2 veya Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği-DD) uyarınca gerçekleştirmek durumundadırlar. TİO Yönetmeliğinin tüm hükümleri 2019 yılı ile birlikte yürürlüğe gireceği için bu tarihten önce Bakanlığımızca TİO Belgesi düzenlenememektedir.

9. TİO yetki belgesini ilk defa alacak firmaların ne zaman başvuruda bulunmaları gerekecek? (Yönetmelik yayınlandıktan sonra mı yoksa belli bir süre öncesinden mi? Belli bir süre öncesinden ise bu süre ne olacak?)

TİO Yönetmeliği kapsamında yapılacak başvurulara ilişkin incelemenin Bakanlıkça 60 gün içerisinde sonlandırılarak başvuruya yönelik bir karara varılması öngörülmektedir. Bu doğrultuda, TİO Belgesini ilk defa alacak firmalar başvurularını Bakanlığa 1 Kasım 2018 tarihi itibarıyla yapabileceklerdir. Başvuru Belgeleri arasında talep edilen "Başvuru Dilekçesi"nin içeriği Genel Müdürlükçe oluşturulduğunda <http://www.tmkt.gov.tr/> adresinde yayınlanacaktır. Üyelerimiz Örnek Dilekçeyi internet sitesinden indirerek başvuru sürecinde kendilerine uyarlayabileceklerdir.

10. Üst Düzey Yönetici (ÜDY) ve Orta Düzey Yönetici (ODY) Belgelerine sahip olmak gerekli midir?

Evet, taşıma işleri organizatörlüğü faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlarda tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek ve/veya bu kişilerin faaliyetlerini fiilen sevk ve idare ederek sürekli ve etkin bir şekilde yöneten şirket müdürü, genel müdür, genel müdür yardımcısı, genel koordinatör, genel sekreter, birim başkanı unvanları ile görev yapan kişilerden en az birisinin ÜDY Belgesi alması gereklidir.

Bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşıma işleri organizatörlüğü faaliyetlerini sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden firma sahibi, temsile yetkili ortak veya bu bağlamda istihdam edilen en az iki kişinin ODY Belgesi alması gereklidir.

11. Sadece bir Üst Düzey Yönetici (ÜDY) veya sadece bir ya da iki Orta Düzey Yönetici (ODY) Belgelerine sahip olmak yeterli midir?

Hayır, hem en az bir ÜDY Belgesi hem de en az iki ODY Belgesi olması zorunludur.

12. 3 kişiden az çalışanı olan firmalar için 1 ÜDY, 2 ODY sahibi olma zorunluğu nasıl düzenlenecek? Çalışan sayısına göre bir düzenleme getirilebilir mi?

TİO Yönetmeliği'nde yer alan bu husus, TİO Yönetmeliği hazırlık çalışmalarında sektör temsilcilerinin de hazır bulunduğu çalıştay ve yuvarlak masa toplantıları sonucunda olgunlaştırılmıştır. 3 kişiden az çalışanı olan TİO firmaları için, doğal olarak, çalışan sayısı kadar mesleki yeterlilik belgesi sorgulanacaktır. (1 ÜDY - 1 ODY gibi)

13. En az 1 ÜDY 2 ODY isteniyor. Eğer bir firmada daha üst belge olan 4 adet ÜDY sahibi varsa ODY belgesi sahibi çalışana gerek var mıdır, yoksa yerine geçer mi?

ÜDY Belgesi daha ayrıntılı müfredata dayanan ve şirketi sevk ve idare edecek üst düzey yöneticiler için tasarlanmış mesleki yeterlilik belgesidir. ÜDY belgesine sahip olanın ayrıca ODY Belgesi alma gerekliliği sorgulanmaz. Tam tersi ise geçerli değildir. ODY Belgeli bir çalışan şayet Yönetmelikte sayılan ve eşdeğeri üst düzey yönetimde görev almaya başlamış ve şirkette başka ÜDY belgeli kişi yok ise bu kişinin ÜDY Belgesi alması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

14. ÜDY sahibi kişinin iki firması olması durumunda tek ÜDY belgesini her iki firması için de kullanabilir mi?

Evet.

15. ÜDY sahibinin çalıştığı firmada imza yetkisi olma zorunluluğu var mıdır?

TİO Yönetmeliği'nde üst düzey yöneticiyi tanımlamada imza yetkisinin bulunması zorunluluğu bir şart olarak belirlenmemekle birlikte üst düzey yöneticiye ilişkin şartlar incelendiğinde kişinin imza yetkisine sahip olmasının işin doğası gereği önem arz ettiği ortadadır. Üst düzey yönetici:

- Şirketi (gerçek veya tüzel kişilik) temsil veya ilzam ederek sürekli ve etkin şekilde yöneten veya
- Şirketin faaliyetlerini sevk ve idare etmek suretiyle sürekli ve etkin şekilde yöneten kişi(ler), olabilmektedir.

- 16. ÜDY – ODY belgeleri firma için kullanılmasına rağmen kişiye özel olarak verilen belgeler olduğu için belge sahibi çalışanın firmadan ayrılması durumunda firmanın her seferinde ÜDY – ODY belgesi ile ilgili çalışanlarla aynı süreci yaşama endişesinden dolayı firmalar için bu zorunluluğun kaldırılma durumu ya da ÜDY – ODY belgelerinin firma adına düzenlenebilmesine yönelik bir uygulama söz konusu olur mu?**

ÜDY - ODY belgeleri kişiye ait mesleki yeterlilik belgeleridir. Firma adına düzenlenmesi mümkün değildir. Bununla birlikte, TİO Yetki Belgesi'ne sahip şirketlerimizin Yönetmelikte yer alan en az 1 ÜDY'li 2 ODY'li kişi istihdam etme/çalıştırma zorunluluğu kapsamında kısa dönemli yaşayabilecekleri sıkıntılar denetim sırasında göz önüne alınabilecektir. Yetki Belgesi sahibinin mesleki yeterlilik belgesine sahip kişilerin istihdamına yönelik yaptığı iyi niyetli girişimler, eğitim sürecinde olan fakat belgesini alamamış çalışanlar vb. gibi basiretli tacirin ortaya koyabileceği yaklaşımlar ışığında ilgiliye belirli bir süre verilebilecektir. Makul süreler içerisinde Yönetmeliğin öngördüğü şartların yerine getirilmesi hususunda bir gelişme olmaz ise idari para cezası verilmesi yoluna gidilebilecektir.

- 17. ÜDY ve ODY Belgeleri için başvuru şartları ve istenilen belgeler nelerdir? FIATA Diploma Eğitimi diplomasına sahip olanlar ÜDY ve/veya ODY Belgesinden muaf mıdır?**

Detaylı bilgi için lütfen [tıklayınız](#).

- 18. Yönetmeliğin 13. maddesinde Mesleki Yeterlilik başlığı altında yer alan ÜDY – ODY belgesi alınması için gereken eğitimler ve sınav, 14. maddede yer alan eğitimlerle ve muafiyetle ilgili midir? Yoksa 14. maddenin 1. fıkrasında bahsi geçen eğitim ÜDY – ODY eğitimlerinden farklı bir eğitim midir?**

Karayolu taşımacılığında ve karayolu bağlantılı kombine taşımacılık operasyonlarında görev alan/faaliyet gösteren R1 ve R2 Yetki Belgeli Taşıma İşleri Organizatörleri, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında ve Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği doğrultusunda ÜDY 3 - 4 veya ODY 3 - 4 Mesleki Yeterlilik Belgelerini almak durumundadırlar. ÜDY - ODY Sistemi, Taşıma İşleri Organizatörleri için yeni bir uygulama olmayıp bu sistem TİO Yönetmeliğiyle tüm taşıma modlarında ve bu taşıma modlarının entegrasyonuna dayanan kombine taşımacılık hizmetlerinde faaliyet gösteren ve TİO kapsamına giren firmalarımız çalışanlarına da teşmil edilmektedir.

Halihazırda; Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) - Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü gözetim ve denetiminde, Bakanlığın görüş ve yönlendirmeleri doğrultusunda faaliyet gösteren öğretim kuruluşlarının verdiği ÜDY ve ODY eğitimleri, TİO Yönetmeliğince mesleki yeterlilik eğitimleri içerisinde değerlendirilmekte olup ileriki dönemde ÜDY - ODY müfredatının denizyolu, demiryolu ve havayolu taşımacılığı konularını daha da fazla içerecek şekilde TİO'lara yönelik geliştirilmesi hususunda sektör dernekleriyle işbirliği halinde Bakanlık tarafından MEB ile görüşmelere başlanacaktır.

- 19. 14. maddenin 3. fıkrasında belirtilen üç yıllık fiili çalışma tecrübesine sahip olanlar, farklı TİO firmalarında 3 yılını tamamlamış çalışma tecrübelerine göre mi, yoksa şu anda çalışmakta olduğu firmadaki çalışma süresine göre mi belirlenecek?**

ÜDY - ODY Mesleki Yeterlilik Belgesi, kişinin mesleki yeterlilik seviyesini ortaya koyan kişiye bağlı bir belgedir. Kişinin 3 yıl bilfiil herhangi bir yetki belgesi veya yetki belgesi almaya aday TİO firmasında çalıştığını belgelendirmesi, o kişinin yeterli bilgi ve deneyime sahip olduğu varsayılmakta ve bu kişide mesleki yeterlilik belgesi aranmamaktadır. Mesleki yeterlilik, firmalardan bağımsız olarak kişinin kazandığı bilgi ve/veya deneyimi göstermektedir. Bu doğrultuda, 3 yıl içerisinde kişi, TİO kapsamında benzer işi yapan farklı firmalarda bu bilgi ve deneyimi elde ederek muafiyet kazanabilir.

20. Taşıma işleri organizatörünün organize ve taahhüt ettiği taşımadan doğan sorumluluklar için yaptırmak zorunda olduğu “Taşıma Sorumluluk Sigortası” ile ilgili UTİKAD’ın bir çalışması var mı?

Evet, UTİKAD 2011 yılından bu yana yürüttüğü risk yönetimi projesi çerçevesinde, iş birliği yaptığı bir sigorta kurumu üzerinden üyelerine avantajlı koşullarla taşıyıcı sorumluluk sigortası temini konusunda destek olmaktadır. Konuyla ilgili olarak UTİKAD Risk Yönetimi Müdürü Pınar Kapkın’dan (pinar.kapkin@utikad.org.tr) detaylı bilgi alabilirsiniz.

21. 21. madde ile belirlenen idari para cezalarının uygulaması nasıl olacak? Tekrarlamalarda ne gibi bir yaptırım/uygulama olacak?

İdari para cezalarının uygulanması TİO Yönetmeliği’nin 21. maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Yönetmelikte belirlenen ihlallerin tekrarlanması halinde yine Yönetmelikle belirlenen meblağ üzerinden idari para cezası uygulanacaktır. Bununla birlikte, aynı Yönetmelik maddesinin 2. fıkrası uyarınca tavan/tabana ücret uygulamasını ihlal edenlere yönelik tedrici bir cezalandırma sürecinin işlediği, ihlalin tekrarlanması halinde faaliyetten men cezasına kadar farklı cezalandırma şekillerinin uygulanacağı da göz önünde bulundurulmalıdır.

22. Yetki belgesiz çalıştığı tespit edilen firmaya ceza kesilmesinin ardından tekrar yapılan denetimde yine yetki belgesiz çalıştığı tespit edilirse ne gibi bir uygulama söz konusu olacak?

Yönetmelikte belirlenen ihlallerin tekrarlanması halinde yine Yönetmelikle belirlenen meblağ üzerinden idari para cezası uygulanacaktır. Bu doğrultuda, yetki belgesiz çalıştığı tespit edilen firmaya Yönetmelikle belirlenen idari para cezasının verilmesinin ardından ilgilinin belirli bir süre içerisinde yetki belgesine başvurması talep edilecektir. Başvuruyu gerçekleştirmekten imtina eden ve TİO faaliyetlerine devam ettiği tespit edilen firmaya müteaddit defalar 15.000 TL olarak belirlenen idari para cezası uygulanabilecektir.

23. Yetki belgesi denetimleri nasıl sağlanacak?

Bakanlık denetim için yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar aracılığıyla firma denetimlerini yapacaktır. Denetimlerde ağırlıklı olarak Merkez Teşkilat kadrosu ile 13 ilde teşkilatlanmış Bölge Müdürlükleri personeli görev alacaktır. Bakanlığa yapılacak ihbarlar da değerlendirilebilecektir. Bu doğrultuda, firmaların düzenlediği taşıma/lojistik hizmet vb. sözleşmeler üzerinden ve somut olaya bakılarak, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda çizilen sınırlar da dikkate alınarak, değerlendirme yapılacak ve ilgilinin durumu tespit edilerek gereken işlem tesis edilecektir.